

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

Szerkesztői iroda:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Előfizetési feltételek:

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kinestári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivataltban. Kérjük az igatási díjakat az igatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:

a háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kinestáriilleték minden egyes beigtatásnál 30 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és igatási díjak küldendők.

Tisztelt olvasóinkhoz!

Lapunk jövő számával tizedik évébe lép. Mielőtt számot adnánk a multról, s kifejtőnk a jövőre nézve programunkat, fogadják t. olvasóink boldog újév kívánatunkat.

Olvasó közönségünk meggyőzhetett arról, hogy mióta e lap szerkesztését átvettük, sohasem tévesztettük el szemünk elől azon célt, melyet e lap keltekezése óta kitűzött volt.

Higgadt komolysággal törekedtünk mindig megbírálni azon viszonyokat, melyek e vidéket közelebbről érintették; törekedtünk terjeszteni azon eszméket, melyek ezen vidék felvirágozását czélozzák; törekedtünk rámutatni azon tényezőkre, melyeken alapul a csendes s békés munka, s melyek egyedül képesek egy ország vagy vidék anyagi s szellemi fejlődését előmozdítani.

Ezt szem előtt tartva, tartózkodtunk mindig az ugynevezett nagy politizálás sivar mesterségétől; mert meg vagyunk győződve, hogy éppen az ugynevezett „nagy politika csinálás“ hintette el a provincia minden részében a viszálynak azon vészthozó magvát, mely a békés honpolgár csendes munkáját akadályozta, — s itt elvünk volt: a szilárd érvelés, a hivatkozás az észre és a jogra, világos szavakkal, fenyegetés és sértegetés nélkül, mindenütt megmondani az igazat.

Ez leend elvünk a jövőben is.

Törhetlen nyíltsággal s minden befolyástól menten sikra fogunk szállani azon jól felfogott érdekekért, melyek vidékünk emelkedését czélozzák, s fejte-

getni fogjuk az újabb kor azon vívmányait, melyek a nemzeteket a „régí jó idők“ tespedtségéből kiemelték, s így ha csak egy szemérről is hozzájárulni azon magas eszme létesítéséhez, mely édes hazánkban a békét helyreállítani s annak minden egyes polgárát boldogítani törekszik. — És itt ezerszer örömmel nyújtjuk jobbkant hazánk bármely nemzetiségéhez tartozó polgártársnak; mert egy hazának vagyunk gyermekei, hazánk java egyenlő kötelemeket ró mindnyájunkra, a mely kötelemeket pedig minden becsületes honpolgárnak teljesíteni is kell arra nézve, hogy szabadságunkat tisztaságában s evvel együtt hazánkat a súlyos európai viszonyok közt fentarthatassuk.

Ezek maradnak lapunk vezérelvei, melyeknek keretében fogunk működni; legkevésbé sem szemképrázató kalandos, de nemzeti erőnknek elfogulatlan megítéléséből származó realis programmal kezdjük meg tehát a jövő évet is. Szándékaink becsületességének nyugodt tudatával bátran nézünk minden megtámadás, bármi vihar elé s a fokozott versenynyel erőnknek megkészszerzvéen, reméljük nemcsak hazafias irányu lapok, hanem élvezetes olvasmányt nyújthatunk olvasóinknak. E reményünkben kérjük ismételten szives támogatásukat.

A szerkesztőség.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Nagy-Becskerek, decz. 30-án.

Az év végén vagyunk. Egész éven át részletesen kísértük az események folyamát; megvilágítottuk jelentőségüket, előadtuk okaik és eredményeik vázlatát; most nagyban és egészben legyen szabad emlékeztetni a helyzetre, melyben hazánk van, s abból a maga őszinte képében vonni le következtetéseinket.

Szépíteni a dolgokat nem természetünk, s így bizonyosan be kell vallanunk, hogy népünket sok és nagy gondok terhe nyomja. Ne himezzünk-hámozunk s mondjuk ki, alig van háztartás, alig van család — a nagy úr palotájától a legszegényebb gunyhóig — hol sulyosan ne éreznék a nagy áldozatokat, melyeket az állam követel polgáraitól. Az adó nagy. Megfeszített munka szükséges hozzá, hogy a jövedelemből az életfentartáson kívül, s az elutasíthatatlan kiadások mellett még a mostanihoz hasonló, nem rossz természetű évből is kibírhassuk; s mikor az égnek tetszik rosszul fizetni az emberi munkáért, akkor meg épen a szükségesből kell elvonni, hogy eleget tegyen az ember ebbeli kötelesegeinek. Bizony súlyos teher ez. Elfeleljük hazai földünk jótéményeit sokszor, mikor ránk zudul ennek kikerülhetetlen kényszerűsége, s érezzük azt az érzelmet, mely az erőfeszítést követelő munkával szemben a legerőteljesebb önbizalmat is keserű elbágyadásra kényszeríti. De hát számot kell vetnünk vala, hogy ez nem pártok, nem is országok akaratainak vagy viszonyainak kifolyása; ez az idők következése, melyek minden államtól, s így minden polgártól fokozott terheket követelnek. Ne áltassa magát senki, hogy ez csak nálunk van így. Az egész világon így van. Mesés dolgot olvashatnak, a kik távol országok földén képzelik a paradicsomot, Amerika boldogságáról, hol

adók leengedése, régi adósságok törlesztése a napi renden van; de ha meggondolják, hogy az adószállítás egyik czímen csak azért lehetséges, mert a másik czímen a polgár sokkal többet fizet, meggyőződnek, hogy ez nem jelentékeny könnyebbülés. S kik a haza földjét megunva, kicsiny vagyonukkal, melyből s munkájukból itt, ha szegényesen is, mégis csak megélhettek, kimentek Amerikába: ott mint koldusok lettek kénytelenek meggyőződni a felől, hogy szegény embernek mindenütt rossz, de legkevésbé otthon. Nagy az adó, sokkal többet követel tőlünk az állam, mint előbb; de hasonlítsák össze azt, a mit az állam az egyesnek most nyújt, azzal, mit előbb nyújtott, s meggyőződhetünk, hogy a terheket, bármily keserű is most viselnünk, a mai előnyök s a jövő fejlődés reményében a belső megnyugvás s a hű köteleesség teljesítés öntudatos érzetével kell hordoznunk.

S mi történik másutt, s nálunk is más téren? Hasonlítsuk csak össze viszonyainkat egyéb államokkal, s nem késbetik annak józan elismerése, hogy nincs ok a csüggedésre, nincs még az elegendetlenségre se.

Szomszédunkban Ausztriában a terhek szint oly nagyok, csak hogy még alkotmány küzdelemmel is élesítvük. Ott egy oly párt, mely a mi mérsékelt ellenzékünkhez hasonlítható, a szabadelvű alkotmányos elemek kormányzását lehetlenné tette, s az eredmény az lön, hogy egy, a nemzetiségek bomlasztó elveit hajló kormány került uralomra, mely folytonos aggodalomban tartja a dolgok alkotmányos rendjét szerető mérsékelt elemeket, s megszübbasítja egy nagy munkát követelő korszak tetterejét.

Tovább menve nyugotra a nagy Németországban, mely egységét s világra szóló fönhatóságát egy csapásra

TÁRCZA.

Modern svindlerék.

(Folytatás.)

„Jól van, mátlól fogva tehát könyvelőm lesz.“ mondá Hunczfut. „Amint leteszi a biztosítékot, el foglaltatja állomását. Még egyszer ismétlem, hogy bizom szorgalmában és megbízhatóságában. Nem szeretném, ha barátom ajánlatára csalatkoznám önben!“

Könnnyhívő minden tőle kitaláltot megígérve eltávozott.

Hunczfut elégtellen dörzsölgette kezét.

„Beh kér, hogy nincs ennek a bolondnak kis vagyonszáma, ugylátszik ezer forint biztosítékot is tenne le kezembe. No majd gondoskodom, hogy ne sokáig élvezhesse állomása gyümölcsét és aztán szerezhesz számomra más embert.“

N. közzvetítő rántott egyet a vállán.

„Félek, hogy rossz vége lesz, jegyzé meg ez. „Annyi könyvelő közül az egyik majd feljelent!“

„No ugyan!“ viszonzá Hunczfut, ugy odavetölg szörpenve egy nagyot. So'se aggságoskodjál barátom; mindnyájunknak meg kell tudni élnie, mi a legokosabbak vagyunk, mert mások döressége után élünk!“

Derült vig hangulatban irt Könnnyhívő nővérenek, tudva vele, hogy jó állomásra tett szert, de biztosítékot kell tennie. Kéri tehát, kölcsönözze oda félretett pénzcskéjét, mely főnöke kezében biztos helyen van, sőt ölös kamattal gyümölcsöztetik.

Két napra megkapta nővére takarékpénztári könyvecskéjét. Csak azon aggdótt, hogy Hunczfut nem fogadja el majd a könyvecskét csakhamar megnyugott azonban abban a véleményben, hogy hiszen a könyvecske épen olyan biztosítékot nyújt, mintha akár készpénzben adna át.

Félve ment Hunczfuthoz, kinek a könyvecskét mint biztosítékot átadta. Ez kezdetben vonogatta ugyan vállait, Könnnyhívő kérésére azonban ezt a zálogot is elfogadta.

„No isten nevében, elfogadom, mert sajálom fiatal ember,“ mondá Hunczfut. „Jöj-

jön tehát, hogy levezessem az iroda és rakótárba.“

Elvezette Könnnyhívőt egy kis, szük udvarra nyíló szobácskába, a hol csak íróasztalt, meg egy széket láthatott, megette volt a lerakó, hasonlóképen szük, büzös szobácska néhány szivarládával.

Könnnyhívő nagyot nézett, arczán csalódás volt szemlélhető.

„A lerakó nagyon kiürült, mert az üzlet az utóbbi napokban nagy kelendőségnek örvendett“, jegyzé meg Hunczfut. „A napokban várok nagyobb küldeményt. A gyárak munkaerő hiányában nem teljesíthetik gyorsan a megrendeléseket. A lerakó könyvét az irodában találhatja, csak a napokban készíttettem el nagy szorgalommal az inventáriumot. Figyelmeztetem, hogy a legpontosabban jegyezzen fel mindent.“

Könnny megfogadta szavát.

Hunczfut néhány levelet lemásolás végett átadván távozott.

Könnnyhívőben az iroda és lerakó szegénysége nagyon furcsa gondolatokat keltett, egészen más fogalmat alkotott magának főnöke üzletéről. Kételeyit iparkodott eloszláni azáltal, hogy talán nem is képes megítélni az üzlet kiterjedését, mindenesetre nagyobb körü üzletnek kell lennie, mert különben főnöke nem adna neki ezer forint fizetést.

Hogy főnöke elegendetlenségét fel ne keltse, azonnal hozzáfogott a levelek lemásolásához. Ezek tartalma teljesen megnyugtatta, mind nagy és általa névszerint ismert kereskedői czégeknek és tetemes megrendelésekre szóltak.

Néhány óra mulva készen lett munkájával, maga magával megelégedett, írása csinos és szabályos volt, a leveleket a legnagyobb szorgalommal másolta le.

Várt Hunczfutra, de ez csak nem jött; a könyvelő betekintett a lerakónak csufolt szobácskába, a hol csakhamar azt a szomorú felfedezést tette, hogy az előtte heverő szivarládák legtöbbször üres. Összehasonlította a meglevő tárgyakat az inventáriummal; minden megegyezett. Nem is sok munkájába kerülhetett.

Minden, a szük, bomlós szobácska az üresség nagyon lehangozott. Iparkodott derül-

tebb hangulatu lenni. Kitekintett az ablakon a szük és sötét udvarra, ez sem vigasztalta meg. Majd meg átolvasta a lemásolt leveleket, hibátlannak voltak, remélhette, hogy első napi működésével főnöke teljesen megelégedik.

Megérkezett végre Hunczfut, futólág átnezte a leveleket.

„Mára már semmi dolga“, mondá, „mehet.“

„Ne tegyem a leveleket borítékba és vigyem a postára?“ kérdé Könnnyhívő.

„Nem szükséges“, jegyzé meg Hunczfut, „azt magam szoktam megtenni, egyáltalában az üzleti leveleket lakásomon szoktam lintézni. Figyelmeztetem, hogy hónap reggel jókor jelenjék meg az irodában.“

Könnnyhívő távozott. Öröme elborult. Magát megvigasztalando, vendéglőbe ment. Ezer forint fizetésből telik csak néhány pohár sör.

Másnap jókor megjelent az irodájában, hol Hunczfut megint leveleket adott át neki lemásolás végett. Ez a nap is csak oly egyhanguan telt el, mint az előbbi. Féltényi időbe sem került a levelek lemásolgatása, munkája befejeztével az ablakra dult és kikönyökölt a szomorú tekintetű udvarra.

A nagy városi üzleti életéről egészen más nézete volt. Sem vevőnek, sem levélhordónak hirt hanna sem volt. Azon tépelődött, hogy miért nem írunkkal másoltatja főnöke a leveleket, mire való a szivar-lerakó, ha vevő nincs?

Hunczfut este megérkezett, a levelek átvétele végett. Könnnyhívő szeretett volna az üzlet természetét illető kérdéseket intézni főnökéhez, de ennek büszke, tartózkodó visellete visszarasztotta attól.

Nyolcz nap mult el így, örökösen csak leveleket másolgatott, melyek nagy megrendelésekre szóltak, de soha semmiféle szállítmány sem érkezett, sem szivarvásárló nem jelentkezett. Meg nem foghatta, hogy mire való ez az üres lerakó. Kevés munkája volt ugyan, de ez nem tetszett neki, mert ő megszokta a munkát és az édes semmittevést unta.

Nővérenek irt, felébredt aggodalmáról, az üzlet viszonyairól azonban említést sem

tett, bár nagyon szerette volna gyanuját valamely ismerőssel szemben kifejezni.

Ekkor tájban más kellemetlen helyzetbe is került. A magával hozott kis pénzcskéjét csakhamar elkölte, azért főnökéhez fordult, hogy kis előleget kérjen tőle.

„Semmiféle előleget sem kap, ez üzleti elvemmel ellenkezik“, jegyzé meg Hunczfut gorombán. „Várjon a hó végéig, akkor megkapja fizetését, előbb ne!“

Távozott, mielőtt Könnnyhívő valamit válaszolhatott volna.

Könnnyhívő nagyon kellemetlen helyzetbe került. Nem tudta, miből éljen, ismerőse a városban nem volt, nővérenek restelt írni. Főnöke rideg magaviseletét nem érthette fel eszével.

Komorán ment este a vendéglőbe, szótlanul üldögélt, szomorú sejtélem fogta el. Valaki melleje telepedett és beszélgetni kezdett vele. A beszélgetés közben közölte ismeretlen szomszédjával, hogy Hunczfut könyvvezetője.

„Hunczfut ügynöknel?“ kérdé az idegen.

„Igen uram!“

„Nemde, biztosítékot kellett tennie?“

„Igen.“

„És levelek lemásolásával foglalkoztatja, melyeket soha sem küld el, hanem csak önnnek hitegetésére másoltat?“

„Igenis uram, csak leveleket másolgotam,“ válaszolá Könnnyhívő, féltelmében torokán akadt szava.

„Fiatal barátom, szédelgőnek került körmei közé,“ folytatá az idegen. „Ismerem már ezt a Hunczfut urat. Csak azért szerződött fiatal embereket, hogy biztosítékaikat bezsebelhesse. Ebből él, a pénzt a vendéglőkben költi el, jöfizetés reményében csalogatja magához azokat, kiknek soha csak egy frnyi fizetést sem adott, annál kevésbé szolgálta vissza biztosítékukat.“

Könnnyhívő megrémült. Mit gyanítani is alig mert, bizonyossá vált.

„A pénz nem is enyém, nővérem!“ kiáltott fel.

(Vége következik.)

kiküzdte, azt fogjuk látni, hogy az anyagi nyomor s a politikai kiengesztelés karöltve halad, s a mennyiben a nemzettest erős, hogy vele megküzdjön, annak köszönheti, hogy egy nagy államférfi szerencsés csillagában vetett bizalom megbénítja alkotmányos mozgását.

Franciaországban, a köztársaság oly nagyszerűnek rajzolt államformája alatt a túlzások uradalmát láthatjuk. Az anyagi jólét tagadhatatlan jelenségeinek élvezetét lehetetlen teszi a legszabadabb államforma kezelőinek zsarnoksága, mely ma a szervezést üzi ki czellájából, holnap a bírót hivatalából s a józanságot nyújtogatók ellen kényszeríti élet-halál harczát.

Angolországban is uralomra kapott ellenzéki szájjasság megkeseríti a nyugodalmas szerető polgár életét. Kalandos külpolitika napról-napra válságokkal fenyeget. S Írlandban a felbujtott szegénység orgyilkos fegyvert emel a jóhiszemű jólét ellen, s a bérlők nyomorban síró milliói tulajdonuk feladását követelik a birtokosok ezreitől. Ugy van e helyzet, hogy a legijesztőbb jelenetek egymást érik s a jog régi uralmának hazájában a legjogtalanabb kitérésektől is tartani kell.

Szóljunk-e még Európa egyéb államairól?

Említsük-e Törökországot vagy Oroszországot? Bizonyítgassuk-e, hogy mennyi nagy csapás sújtja ott a népet, s teszi veszedelmessé az állam helyzetét? Azt hisszük, nem szükséges. Anyanyira nem keseredhetünk el, hogy ezen népeket hazánkkal hozzunk hasonlatba.

Nálunk a sok baj mellett egyre állandóbb lesz a viszonyaink maradandóságában és fejleszthetőségében vetett bizalom. Az egész világ úgy tekint felénk, mint a kiknek helyzete csak járulhat; kik viszonyaik terhesebb részén már tul estek. Ez szolgálhat vigasztalóul, ebben nyugodhatik meg a honpolgár szíve, ez lehet biztatója, fenntartója küzdései közt!

A népszámlálásról.

Sokan még ma napság is abban a téves véleményben vannak, hogy az új év elejére eső népszámlálás az új adók kivetésére vagy pontosabb beszedésére rendeltetett el, holott ezen dolgokkal semmiféle összeköttetésben sincs. A népszámlálás tulajdonképeni célja nemzetünk anyagi és szellemi fejlődésének kimutatása. Kormányunk a népszámlálást nem is saját kezéből eszközölte, hanem csak internationalis kötelezettségét teljesíti, minck minden európai kormány alá van vetve.

Azonkívül a népszámlálás nem is új dolog, már négy ezer esztendője van, hogy a rendezetlebb államok nagy súlyt fektettek rá. A statistica története nagyon régi időbe nyúl vissza; már a kínaiak, egyiptomiak és zsidók állami kormányzásában rendes népszámlálásra akadunk. A magas műveltséggel bíró egyiptomiaknál kulturális szempontból történt évenkénti népösszeírás; a zsidó nemzet, mely önállóságát és létét folyvást feltette, a szám fontosságából számlálta népességét, hogy ebből erejére vagy hanyatlására következtessen. Nemcsak a történelem, hanem a bibliában is találhatunk számbeli adatokat, mi eléggé mutatja, hogy a zsidók a legéberrel figyelemmel kísérték szaporodásukat.

Az ókor két leghatalmasabb népe, a római és görögök, rendes könyvet tartott a népszámlálásra. A római birodalomban Servius Tullius, a római alkotmány megalapítójától fogva minden ötödik évben rendes népszámlálás hajtott végre. Ezen népszámlálási intézményt censurnak, főhivatalnokát censornak hívták. Augustus császár korában az óriási birodalom minden városában volt ily census. A rómaiak számokkal mutathatták ki hatalmuk és nagyságuk növekedését. A középkorban már azt látjuk, hogy egyes kereskedői és iparos államok a szomszédos tartományok fejlődését figyelemmel kezdik kísérni és azért ugynevezett consulokat küldenek külföldre, kik innen hivatalos jelentéseikben mindenre kiterjedő statisztikai adatokat küldenek be kormányaikhoz. Így a népek egymás fejlődését tanulmányozni és a maguk hasznára fordítani iparkodtak, de egyszersmind minden állam a maga népessége szaporodását és jólétét igyekezett előmozdítani. A rendes népszámlálás azonban csak a 17. században kezdődik.

Franciaországban 1698. eszközölték az első népszámlálást, követték Svéd- és Nor-

végország, nálunk Mária Terézia és II. József. Magyarországon eddig hét népszámlálás foganosított, melyből II. József uralkodására 3 esik, de eredményeit soha sem bocsajtották sajtó alá; miből látszik, hogy a számbeli adatok nagyon megbízhatatlanok voltak. Nem kevésbé megbízhatatlanok voltak a többi négy összeírás adatai is, mely elv nélkül állították össze, az évek is, melyekben az összeírás végrehajtott, egymástól aránytalan időtávolságban voltak; szóval ezek alapján egy-egy évtized fejlődését megállapítani, egy évszázadra kiható mozgalmat alapját megvetni lehetetlenség volt. Az összeírás tökéletességét tekintve az amerikai Egyesült Államok előztek meg Európát, hol a kormány az alkotmány alaptörvényeiben rendelte el a 10 évenként foganosítandó népszámlálást. A 19-dik század elejétől kezdve Európában is rendezetlenebbek lettek a népszámlálások; különösen Belgiumnak összeírásai rendszere szolgált mintául a későbbi összeírásoknak, melyek lassankint mindinkább tökéletesedtek úgy, hogy ma Európa minden művelt állama egy és ugyanazon nap állapota szerint foganosítja az összeírását. A népek e pontban egymással teljesen kibékültek, mintha csak egy család volna. A tudományok e vívmánya a statisztikai congressusok működésének eredménye.

A legutolsó internationalis statistikai congressus 1872. Szt.-Pétervárt tartott, hol a világ összes művelt államai képviseltették magukat és közakarattal elhatározták, hogy azon országok, a honnan ide küldettek, jövőre is minden tízedik évben, nevezetesen azokban, melyek esztendő számában a végső számjegy 1-gyel végződik, hivatalosan összeírassanak. Ezen congressuson hozott határozatok fognak az Európában tartandó összes népszámlálásoknál irányadóul szolgálni. A foganosítás módozatait dicsérhetjük és nálunk az összeírás nemcsak azon részletekre terjed ki, melyeket a szt.-pétervári congressus előír, hanem még ezenfelül a betegség, beszélt nyelvek, mellékkeset és lakviszonyok szerinti részletekre is.

A folyó évi december 31-én éjféli 12 órára kitűzött általános népszámlálás hazánkra egy századra kiterjedő fejlődést fog feltüntetni. Az összeírás az önkezelési rendszerre alapított számláló lapokkal történik, melyeket minden háztartás feje, illetőleg minden egyén sajátkezűleg tölt be és fog beszolgáltatni a helyi hatóságnak felülvizsgálat végett, a mely uton azok aztán a központba, a budapesti statistikai hivatalba küldetnek fel rendszeres feldolgozás végett. Az összeírásnál legfőbb elvül tekintessék a tényleges népességnek számbavétele, azaz: hogy minden egyén, aki 1880. december 31. és a rákövetkező éjszakán bizonyos helyen tartózkodik, a megkívántató jellemzésekkel hibátlanul, hivatalos uton vétessék fel. Mind ennél, mind a lakóhelyek felvételére nézve nagy súly fektetendő a szabotosságra, vagyis a felvételi lapokra nyomott instrukciók kifogástalan megtartására.

E népszámlálás nagy költségbe, kereszttütele nagy áldozatba kerül, óhajlandó tehát, hogy minden családja és házi úr lelkiismeretesen járjon el e dologban, mert csak így remélhető, hogy az összeírás technikailag sikerül és újabb bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy nemzetünk, bár az évek hosszú sora sújtott bennünket, gyarapodott számban és nyert életerejében.

Utasítás

a népszámláló lapok betöltéséhez.

1. Az 1880. évi december 31-én életben lévő minden egyén (férfi, nő, gyermek és pedig helybeli vagy idegen) után akkori tartózkodása helyén külön számlálólap töltenendő be.
2. A férfi-egyének számára fehér, a nő-egyének számára halvány-kék lapok használatnak.
3. Ezért a számláló ügynök idejekorán látja el az egyes házbirtokosokat vagy helyetteseiket kellő számú számláló lapokkal (1. minta, fehér a férfiak, kék a nők részére), kik ezeket december 28-án az egyes háztartások (lakófelek) közt betöltés végett kiosztják.
4. Minden lap élére a megye, esetleg a város neve már nyomtatva lévén, a járás, község (vagy az illető pusztá, telep stb.) neve, alája pedig a házszám irandó.
5. A község nevének kiírását a község bélyegének tiszta rányomása is pótolhatja.
6. Külön adóközséget képező pusztá külön csoportot képez, s mint ilyen veendő számba.
7. A betöltést a család (háztartás) feje vagy a család egyik tagja eszközli. Ha ezek

irni nem tudnának, a házbirtokos vagy helyettese tartozik a lapokat betölteni, ha ezek is képtelenek erre, a számláló ügynök tölti be azokat. Ugyanez áll a kaszárnyákon vagy katonai középületeken kívül lakó katonákra, katonafelekre és hozzátartozóikra nézve is.

6. A kérdésre adandó felelet olvashatólag s a mennyire lehet magyarul irandó a „válasz” rovat megfelelő sorába. A számlálás mindenütt 1881. évi január 1-je és 10-ke közt megkezdetvén, e határidő alatt félbeszakítás nélkül be is fejezendő.

A számlálás ideje alatti változások (születés, halál, költözés) számba nem veendő, hanem a népesség azon állapota derítendő ki, a mint az 1880. évi december 31-én létezett.

7. Az első rovatba a lakók vezeték- és keresztnéve irandó; és pedig mindazoké, kik 1880. évi december 31-ének éjjelét a lakásban töltötték, ugymint: a család vagy háztartás feje, neje, gyermekei, unokái, a lakásban résztvevő rokonok, vagy más, habár fizetés mellett ott tartózkodó egyének; továbbá csak ideiglen jelenlévő családtagok, rokonok vagy idegenek (szálló vendégek); szolgálk, cselédek és segédmunkások (legények, inasok stb.), ha a háznál laknak; ugyszintön albérlők minden hozzátartozóikkal, szobatársak, ágyrajárok stb.

8. A második rovatba az illető egyén születési évének száma jegyeztetik. Ha az illető csak korát tudja bemondani, ebből a születésének évszáma derítendő ki s mindig csak ez irandó az illető rovatba.

9. A 3-ik rovatban szülőhelyül idegeneknél csak az állam és ország, belföldieknél pedig a megye és község neve teendő ki.

10. A 4-ik rovatban a honosság vezetőndő be, idegeneknél ismét csak állam és ország, belföldieknél megye és község szerint.

Mindenki az iránt, hogy hová való illetőségül külön megkérdendő s a rovat a nyert válaszhoz képest töltenendő be. Ha valaki azt, hogy ő maga, családja vagy hozzátartozói hová valók? (vagy hol vannak otthon?) megmondani nem tudná, a rovatba az irandó, hogy ki nem deríthető.

Az illetőségnek ez alkalommal törtéendő bejegyzése az illetőséget meg nem állapítja.

11. Az 5-ik rovatba a lakó vallásul beirandó, vajon római-, görög- vagy örmény-katolikus; görög, örménykeleti egyházbéli; helvét hitvallású vagy ágostai evangélikus; unitárius; más keresztény hitfelekezeti; mózes vallású; más nem keresztény hitfelekezeti-e az illető?

12. A 6-ik rovatba az illető anyanyelv irandó be. Mindenki oly nyelvűnek irandó be, a minőnek vallja magát és ebbeli, határozottan teendő nyilatkozatára semmiféle befolyást sem szabad a számláló ügynöknek gyakorolni. Ha a gyermek más nyelven beszél, mint szülői, a gyermek számláló lapjára ezen más nyelv jegyzendő. Azontul mindenkinél följegyzendő, ha azon nyelven kívül más hazai nyelven is beszél, u. m. magyarul, németül, horvátul vagy szerbül, oláhul, olaszul, ruténul, tótul, vendül, cigányul stb.

13. A 7-ik rovatba a lakó családi állapota beirandó, a szerint t. i., vajon nőtlen, hajadon, házas, férjes, özvegy vagy törvényesen elvált-e az illető?

14. A 8-ik rovatba a lakófelek foglalkozása vagy keresete irandó.

E szerint a 8-ik rovatba jön: föld- vagy házbirtokos, haszonbérli, kereskedő, iparos, közös hadseregbeli katona vagy honvéd-e? író, lelkész, hivatalnok-e valaki és pedig alampolgár, megyei, községi vagy magánhivatalnok-e? Az ipar és kereseti ág határozottan megjelölendő. Nevezetesen nem elég azt írni be: kereskedő, iparos; hanem ki kell tenni például: posztó-kereskedő, fűszer-árus, fakereskedő; vagy asztalos, szabó, esztergályos s'c. Ha nőnek vagy 14 éven felüli egyéneknek külön keresete van, az is kiteendő, különben a háztartás vezetése, iskoláztatás vagy ennek megfelelő foglalkozás irandó ezen rovatba. Ha valakinek semmi bizonyos foglalkozása nincs, kiteendő, pénzből él-e avagy alamizsnából; csak 14 éven aluli egyéneknek maradhat e rovat betöltetlenül, ha ugyan gazdaságnál, gyárban, bányában vagy mesterségnél stb. nincsenek alkalmazva. A foglalkozásra nézve azontul megjegyzendő, hogy a mely lakófelének többféle foglalkozása van, ez külön, mint fő- és mellékkereset az illető sorban bevezetendő; péld. tisztviselő és földbirtokos, bodnár és szőlőmivelő, kőműves és házmeszter stb.

15. A 9-ik rovatba az illetőnek munkavagy szolgálata viszonya oly formán irandó,

hogy ki kell mutatni, vajon az illető a kijelölt foglalkozásnál önállóan, mint vállalkozó, vagy mint segéd működik-e; mint közös hadseregbeli katona tetteges szolgálatban van-e, avagy tartalékos, póttartalékos, honvéd-e tetteges szolgálatban vagy szabadságot-e és milyen rangban van?; vajon mint tulajdonos, vagy haszonbérli melletti-e a földet, évi vagy havibér mellett, vagy napszám szerint dolgozik-e? mester, legény, inas-e valamely iparágnál; birtokos, segéd, könyvező, inas-e valamely üzletben, szolgálatban van-e a háztartásnál, mint cseléd? stb.

16. A 10-dik rovatba vezetendő igen vagy nem szócska által kitüntetendő, vajon írni és olvasni, csupán olvasni tud-e vagy éppen egyiket sem tud-e az illető?

17. A 11-dik rovatba bejegyzendő, vajon az illető a felvétel napján (december 31-én) beteg volt-e, kimutatván egyúttal, hogy betegsége mióta tart, vagyis hány napja, hete, hónapja, vagy esetleg éve, hogy beteg. Apró muló bajok vagy gyöngékedés eseteit nem szükséges kimutatni.

18. Ha az illető egyén, kiről a számláló lap szól, vak, siketnéma, elmebeteg vagy hülye, úgy ezen körülmény a számláló lap legalján levő jegyzet-rovatában beirandó.

Az új osztrák-magyar bankjegyek.

1881. januárius 3-án az osztrák-magyar bank megkezdte az új 10 frtos bankjegyek kibocsátását. Erre vonatkozólag a bank a következő hirdetményeket teszi közzé.

1881. évi január 3-án valamelyi bankintézetnél az osztrák-magyar bank 1880. évi május 1-ről keltezett 10 frtos bankjegyeink kiadása kezdetét veszi.

A jelenleg a „szabadalmazott osztrák nemzeti bank” cím alatt forgalomban lévő, 1863. évi január 15-ről keltezett osztrák értékű 10 frtos bankjegyek bekvántatnak és bevonatnak.

A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok cs. kir. kormánya és a magyar kir. kormány e tekintetben, egyetértve az osztrák-magyar bank főtanácsával (alapszabályok 89. cikk), következőket állapította meg: 1. A jelenleg forgalomban lévő, 1863. évi január 15-ről keltezett osztrák értékű 10 frtos bankjegyek az osztrák-magyar bank fő- és fiókintézeteinél 1881. évi szeptember 30-ig fizetés és kicserélés útján elfogadottnak.

2. 1881. évi október 1-től — 1881. évi december 31-ig a bevonatni rendelt, 1863. évi január 15-ről keltezett osztrák értékű 10 frtos bankjegyek az osztrák-magyar bank főintézeteinél Bécsben és Budapesten fizetés és kicserélés útján még elfogadottnak ugyan a többi bankintézetnél azonban már csak kicserélés útján vétetnek át. 3. 1882. évi január 1-től kezdve, a bekvánt, 1863. évi január 15-ről keltezett osztrák értékű 10 frtos bankjegyek az osztrák-magyar banktól többé fizetés gyanánt el nem fogadottnak, úgy hogy 1881. évi december 31-vel a bekvánt osztrák értékű 10 frtos bankjegyek bevonatásának végső határideje letelik. Ezen határnapotól kezdve azonban ezen bekvánt bankjegyek az osztrák-magyar bank főintézeteinél Bécsben és Budapesten kicserélés útján még elfogadottnak. Ilyen bankjegyekért való kárpótlás a fiókintézeteknél csakis különös kérelemre az osztrák-magyar bank főtanácsának eggedélyével teljesíthetik. Ezen engedély kieszközölése végett a megterítendő bankjegyek a fiókintézetekhez jegyzék (Consignation) kíséretében nyújtandók be 1888. évi december 31-ke után az osztrák-magyar bank már nem köteles (alapszabályok 89. cikk), a bekvánt, 1863. évi január 15-ről keltezett osztrák értékű 10 frtos bankjegyeket beváltani vagy kicserélni.

Színház.

Vasárnap f. évi december hó 26-án került színre Tóth Edének „A toloncz” című eredeti népszínműve 3 felvonásban zsúfolt karzat, de meglehetősen gyéren látogatott földszint és csaknem teljesen üres páholyok előtt. E jeles népszínmű mindenütt és mindenkor, hol eddig előadatott, nagyszámú közönséget vonzott, s ez eset bizonyára itt is bekövetkezett volna, ha éppen a karácsonyi ünnepek közönségünket nem tartották volna vissza ősi szokás szerint magán családi köreiben, és valóban ezen előadásnak elért szellemi sikere méltán megérdemelt volna tömegesbb látogatottságot is, mert az előadás úgy egészben, mint pedig egyes részeiben nem csak teljesen és kifogástalanul sikerült, de a jelenvolt közönség osztatlan meglegedését vívta ki. A szerepek

mindegyike helyesen kiosztva oly kezekbe voltak letelve, melyek azoknak tökéletesen megfeleltek és innen van az, hogy az előadás a közönségnek kellemes élvezetet nyújtott. Kifogástalan és ügyes játékok elismerésében különösen ki kell azonban emelnünk Tolnainét (Angyal Liszka), Berzsényinét (Kriszsa) Ardainét (Ördög Sára), Polgár Károlyt (Mravcsák), Dálnokit (Kontra Fridolin), Kápolnayt (Miklós) és Polgár Sándort (Lőrincz) kik mindannyian szerepeiknek tökéletes birtokában lévén, egyenként és összesen nagyban emeltek az előadásnak a közönség osztalán megelégedését kiérdemelt szellemi sikerét.

Hétfőn f. évi december hó 27-én adatott e színi évadban másodszer Zell és Genének „Boccaccio” című operetteje 3 felvonásban meglehetősen látogatott ház előtt. Ezen operette előadása már első alkalommal is teljesen sikerült, és a szellemi siker tekintetében most sem mondhatunk többet, mint hogy az a jelenvolt közönség várakozását teljes mértékben kielégítette. Nem most, de a színi évad elején kellett volna a társulatnak ezen, és hasonló e szakba vágó darabokat színre hozni, és ezekkel bizonyára sikerült volna az operettek iránt különös érdeklődéssel viseltetett közönségünket megnyerni, és ekkor bizonyára nem kellett volna oly sok erkölcsi és anyagi megpróbáltatásokkal megküzdenie, mint a minőkkel valóban megküzött. — Visszatérve magára az előadásra, midőn az összjáték fényes, és közmelegedést kivívott sikerét immár hangsúlyoztuk, különösen ki akarjuk itt emelni az ezen szerepében kiválólag kedves Tolnainét (Boccaccio) és T. Szigethi Mariskát (Fiametta) kik mindketten, de különösen az első nem csak szép éneke, de kitűnő játékaival is egészen elragadta a közönséget, és az összjátékot a többi, szerepeiket tökéletesen betöltött közreműködéssel egyetemben teljesen sikerülttette.

Kedden f. évi december hó 28-án került színre Feuillet Octáv eredeti francia szövegű után Telesi Miklós által magyarra fordított „Erdő szépe” című 5 felvonásos kitűnő francia színű Györfy Ida jutalomjátékára. A ház ez alkalommal különösen a páholyokat illetőleg meglehetősen tömegesen volt látogatva, mi fényes bizonyítékát nyújtotta annak, hogy közönségünk mennyire tudja elismerni és méltányolni ama kiváló művészi tehetséget, melyet a jutalmazott körünkben történt csak rövid tartózkodása ideje alatt is pár szerepében tanúsított, és mely elismerés ez alkalommal a közönség részéről oly fényes mérvben nyilvánult. Györfy Ida a saját szerepében, és különösen a drámai téren kiváló gyakorlottság és elegendő routinnal bír, mi őt a vidéki színpadokhoz kötött műgények kielégítésére teljesen alkalmasítja, és őt méltán a vidéki színművésznők legelsőbbjei közé helyezi. Fellépésénél freneticus tapsviharral fogadtattott, és egy szép, hosszú kék szalaggal ellátott koszorút nyert, mi közben a karzat négy oldaláról nemzeti színű papírra nyomtatott következő alkalmi vers szótartott:

Györfy Ida színművésznő jutalomjátékára.

Gyász és fájdalom soha, — de mindig
öröm árasza el kebledet!
Higós, de annál nemesebb pályádon
Fényes boldogság kísérje ártadot!
Im ez szívünk leghőbb óhaja;...

Isten hallgassd meg kérelmünk:
Derült s vidám napokat küldj
Arra, kit szeretve tisztelünk!

Hallgassd meg szívünkbeli jövő ez imát
„Áld meg, tartsd meg boldogságban
Még sokáig Györfy Idát!”

Maga az előadás egészben véve kitűnően sikerülnek jelezhető, melynek folyamán Györfy Ida kisasszony (Pálma) szerepében kitűnő szavallati tehetségét érvényesítve, hálás és jól választott szerepét igaz bensőséggel és nemes lelkesedéssel játszotta el. Az előadás sikerét nagyban előmozdították a szerepeiben mindig kedves Arday Ida (Luiza), továbbá Kápolnay (Morell György), Dálnoki (Hugó) és Demény (Albin) kik mindannyian kellemesen élvezetessé igyekeztek tenni a közönségre nézve azon előadást, melynek erkölcsi sikere a jutalmazottnál bizonyára hálás emlékezetben fog fennmaradni. Sz.

HETI SZEMLE.

Belföld. Az urbériségből még csak az italmérségi jog áll fenn, melynek megszüntetése végett már 1867 óta számos kérvény érkezett az országgyűléshez. A kormány már huzamosabb idő óta foglalkozván e tárggyal az elmunkálatokat a kérdés megoldására nézve elrendelte. Ezen elmunkálatok befejeztetvén, ezek alapján a belügyminisiteriumban a törvényjavaslat szerkesztésével foglalkoznak, mely e kérdésnek minden irányban való méltányos megoldását lesz hivatva létesíteni. A törvényjavaslat, mely az italmérségi jognak megváltás útján való megszüntetését célozza, az új év elején fog az országgyűlés elé terjesztetni, hogy még az utolsó ülészek alatt törvényerőre emelkedjék. — Az 1881. évi költségvetési törvény értelmében 1881. elejétől a posta- és távirada-intézetek a földmívelés, ipar és kereskedelmügyi m. kir. minisiteriumból kihataltatván, a közmunka és közlekedésügyi m. kir. minisiteriumba oszlatlak be; továbbá az államerdők kezelése a m. kir. pénzügyminisiteriumban kiválasztatván, a földmívelés, ipar és kereskedelmügyi m. kir. minisiteriumba olvasztatott be. — A határörvidék bekebelezésére vonatkozó kérdés feletti tárgyalások, a részletes kérdésekben is teljes megegyezésre jutottak. A regni colaris küldöttségek a megnagyobbított Horvátországnak a magyar országgyűlésre küldendő képviselőinek számát fogja megállapítani. A bán kir. biztosi minőségben rendkívüli hatalommal felruházva, márczius hó eleje körül fogja átvenni a határörvidék kormányzását. — A magyar fővárosi rendőrségről szóló törvényjavaslat már megjelent és a képviselőház legközelebbi ülésén, melyen szentesített törvények fognak kihirdettetni, a ház elé terjesztetik. — Az osztrák-magyar és szerb kormány képviselői megállapodásra jutottak a Szerbiával kötendő állategészségügyi conventió összes elvei és részletei iránt. — A belügyminisiter f. év 56.845. sz. a. kelt rendeletével felhívta a törvényhatóságokat, hogy a mennyiben az 1868. XL. t. cz. 26. §. értelmében, a hadsereg és hadi tengerészet, valamint a honvédség kötelekében álló törvényhatósági és rendezett tanácsu városi tisztviselők, kiknek állomásaikon való megmaradása a közszolgálat érdekében okvetlen szükségesnek mutatkozik, az illető minisiter ajánlatára, háboru esetén ő Felsőge a király engedelmével hivatali alkalmazásukban meghagyhatók a végből, hogy az ezen szempont alá eső közigazgatási tisztviselőkre nézve az állomásaikon az 1881. évben netaláni mozgósítás esetén való megmaradás iránti engedély a kellő időben kieszakóztatható legyen, azoknak névjegyzékét, kiknek jelenlegi polgári alkalmazásukban való megtartása a közszolgálat érdekében mulhatalanul szükségesnek mutatkozik, a legtelkiseretesebben állítsák össze és terjesszék fel. A felterjesztés határidejéig 1881. január 11. tüzetelt ki, az ezen határidőn túl beérkező kimutatások figyelembe vehetők nem lesznek. Megjegyzendő, hogy ezen kivételes kedvezményben csupán a megyék alispánjai, főjegyzői és szolgabírái, továbbá a városok polgármesterei és rendőrkapitányai részesülnek. — Bukarestből azon magyarok, kik katonakötelezettségük leszolgálása nélkül távoztak el az országból, megkegyelmezettetésük érdekében Tisza K. minisiterelnök útján ő Felsőgehez kérvényt intéztek. — A tisza-i előleg- és kölcsönügy. A pénzügyminisiter a tiszaivölgyi központi bizottsághoz leiratot intézett, melyben az adandó előlegekről szóló kötelezvények bélyegmentességét kijelenti; miről aztán a központi bizottság elnöksége az összes vidéki egyleteket értesítette. A temesbegavölgyi társulatot, illetőleg az osztrák földhitelintézet által kilátásba helyezett nyilatkozat a hetes bizottsághoz beérkezvén, s a kiküldött hitelesítőket által is megfélelőnek találattván, Szapáry István gróf hetes bizottsági elnök felterjesztést tett a 8 és fél millió forint első felének, t. i. 4 és egy negyed millió forint meg ez évben leendő folyóváttele iránt. — Szabadka, Baja és Ujvidék főispánjává Pal Antal volt bács-bodroghmegyei alispán neveztetik ki. — A határörvidék bekebelezésével szönyegre került Fiume jelenlegi kettős állapotának tarthatatlansága is, Fiume ugyanis mind Horvátországhoz mind a szükebb értelemben vett Magyarországhoz tartozónak tekintetelt.

Külföld. A Duna-bizottság a vegyes bizottságot Ausztria-Magyarországnak ebbe való belépését és elnökségét elfogadta. Azt jelentik, hogy az európai bizottság elhatározta, hogy a vegyes bizottság szavazattöbbséggel, fontos kérdésekben pedig egyhangulag hozza határozatait. Hogy pedig az elnöki döntő szavazat szükségé a szavazatok egyenlősége esetén, kikerültségek, a porta is képviselteni fogja magát a vegyes bizottságban. Egyébiránt birodalmunk javára kedvező fordulat állott be, a mennyiben Szerbia és Románia képviselői külön váltak Bulgária képviselőjéül és így remélhetni, hogy monarchiánk javaslatai csekély módosítással elfogadtnak.

Görögország. A portával való kiegyezés reménye sehogysem akar előtérbe jutni, a hatalmak magatartása feletti homály nem oszlik el. A görög kormány be akarja

előbb várni a török kormány decz. 14-iki jegyzékére adandó választ s csak ezután fogja a török jegyzék által teremtett helyzettel szemben állását praecizirozni. A differenciák kiegyenlítésére egy európai választott bíróság eszméje jutott előtérbe, mely már hivatalosan közölletelt is a hatalmakkal. Természetes az a kérdés: vajjon a porta és Görögország megjelennek-e bíróság előtt, legnagyobb figyelmet érdemel. — Görögország csak azon esetben fog megjelenni, ha biztosítják őt a conferenzia határozatainak szentesítéséről. A porta pedig csak azon esetben, ha biztosítják a conferenzia határozatainak megváltoztatásáról. Ha meg is jelennek mindkét fél, nem követelhetni tőlük, hogy előre kötelezzék magukat a határozatok elfogadására. A konstantinápolyi követek tudatták már a portával a javaslatot azon hozzátevéssel, hogy a görög kérdés békés megoldására nézve ez az utolsó kísérlet. Igen nagy előzékenységgel fogadta e javaslatot az olasz kormány, mely viszont számít Anglia támogatására a tunisi kérdésben s reméli, hogy Anglia támogatásával keresztülviheti a tenger alatti huzal lerakását Tunis és Szicilia közt, mit a francziák mindeddig elleneztek. A görög kérdés békés megoldását azonban ezen bíróság nehezen fogja keresztülvinni, különösen mióta a görög olyan politikus, categoricus és harczias beszédet tartott Athénben.

Anglia. Az angol cabinet irlandi politikájával az angolok nagyon elégedettek, vádolják, hogy mint kormány nem teljesítette kötelezettségét az irlandi béke fenntartása iránt, hogy hibát hiba után követett el és azt is, mit tehetett, nem tette meg egész a legeslegutolsó pillanatig. Ugy látszik, e tetovázást a minisiterok közti egyenlenség okozta.

Szerbia. Szerb kormánykörökben remélik, hogy az osztrák-magyar-szerb kereskedelmi szerződésnél felmerült nehézségek elháríthatnak és a tárgyalások a napokban befejezethetnek, hogy a szerződés a januárban összeülő skuptsina elé már ratificatio czéljából lesz terjeszthető. A jelenlegi tárgyalások az állategészségügyi conventióra, a határforgalomra és azon követelésekre vonatkoznak, hogy minden Ausztria-Magyarországban működő bank és biztosító társulat minden engedély nélkül kiterjeszhesse működését Szerbiára is.

Franciaország. A francia parlamenti körök Barthélemy külügyminisiternek kifejezték azon aggodalmukat, hogy a kormány a parlamenti szünet alatt a békére hátrányos kötelezettségeket vállalt magára. A minisiter erre kijelentette, hogy ő az országot a parlament megkérdése nélkül háboruba nem döntheti és soha olyast nem tenne, ami veszélyt okozhatna; — ő ellenkezőleg fenn akarja tartani az európai concertet. A senatus ülésén pedig Buffet interpellálta meg a kormányt a kereszték és más vallási jelvényeknek az iskolákból való eltávolítása tárgyában és kijelentette, hogy ez a katolikus tanulók vallásának meggyalázása. Ferry minisiterelnök azt válaszolja, hogy a jelvényeket csak azért távolították el, hogy teljesen megadják a laicus iskolák világi és semleges jellegét. Sokkal több fontossága a görög kérdés, mert Gambetta, Grévy és Barthélemy eltérő nézetben vannak. Grévy megküldte a Szultánnak a becsületrend nagykeresztjét, mi sakkhuzás volna Gambettának, ki a görög királyt és dán trónörökösét a fegyverkezésre biztatta volna.

Németország. Itt a zsidóhecz nem szűnik, sőt mind nagyobb arányt ölt. A haladópartí közlönyök azt állítják, hogy a kormány titkon támogatja az antisemita (zsidóellenes) mozgalmat és annak botrányos nyilvánulásait. Ennek a gyanúsításnak okát abban találják, hogy a decz. 17. tartott berlini népgyűlést viharos jellegének ellenére rendőrséggel fel nem oszlatták. Különben a kormány rosszalja azon botrányos jeleneteket, melyek azon gyűlésen előfordultak, de a jelenlegi népgyűlési törvény alapján nincs joga a népgyűléseket feloszlatni. A mozgalom majd minden társadalmi osztályra kiterjed, hirneves emberek, mint Stöcker, udvari pap, Mommse és Treischke tanárok felléptek a küzdőtérre.

HIRHARANG.

* **Rudolf trónörökös menyegzője** alkalmából a megye részéről készített díszes kiállítású üdvözlő felirat átadásánál a tegnapi közgyűlési határozattal Hertelendy József főispán ő méltósága elnökölete alatt a következő megye bizottsági tagok lettek megbízva: gr. Csekonics Endre, Csávossy Ignác, gr. Karácsonyi Guido, Dániel Ernő, Kiss Elemér, Karácsonyi Ferencz, báró Liphay Antal, Hertelendy Gyula, báró Nikolis Feodor, Dellimannich Imre, Poroszkay Béla főügyész, Rónay Jenő főjegyző, Rohonczy

Gedeon, Dániel Pál, Sváb Károly, Urbán Andor, Damaszkín Arsén, Thurn-Taxis Egon herczeg, Csávossy Béla, gróf Roggendorf Robert, Rónay Alajos és Gyertyánffy János.

* **Ajándék.** A helybeli casino Keresztury Sándor pénztárnok az egyesület körül szerzett érdemeinek elismerésül krisztkindlivel, egy írószerekkel ellátott utazó-táskával lepte meg, melyet Kulifay polgármester számos casinótog jelenlétében szívelyes szavakkal adott át nevezett pénztárnoknak, ki a városban kitüntetés feletti örömet és köszönetét a casino gyarapodásának előmozdítása ígérével fejezte ki.

* **Nyilvános köszönet.** Gróf Festetich Benőné ő méltósága, köztisztelőben álló altanfelügyelőnk kedves neje, a lefolytkarácsonyi ünnepek alkalmából, a helybeli zárdai iskolák előjáróságának három új teli leányöltözetet kegyes volt rendelkezésére bocsátani a végből, hogy ezekkel három szegény szorgalmas és jó viseletű leány ajándékoztassék meg. Ő méltósága kivánságának megfelfelé folyó hó 24-kén delután Kelemen Róza, Nack Katalin és Szinkovits Berta népkisiskolai tanítványok lettek ezen öltönyökkel megajándékozva. A zárdai iskolák előjárósága pedig kedves kötelezettség teljesít, midőn a nemes grófnéknak a szegény gyermekek nevében forró köszönetet szavaz.

* **Nekrológ.** Pleitz Ferencz Pál helybeli könyvnyomda-tulajdonost, lapunk kiadóját és a „Gross-Becskereker Wochenblatt” szerkesztőjét mely családi gyász érte. Fia Pleitz Károly orvos halgatott, kibén e család utolsó férfi sarjadékát veszté, f. évi december hó 27-én esti fel 8 órakor ifjúkora virágában elte 33-ik és boldog házasságának 2-ik évében több havi betegeskedés után agy- és hátgerincz-bénulás következtében meghalt. A meghalognult hűtetei f. évi december hó 29-én delután 3 órakor kísértettek a római kath. sírkertbe az örök nyugalom helyére, hova őt a súlyos vesztéségtől megtört szerető szülők, neje, rokonai és nagy számú közönség kísérel, kik őt elteben számos tulajdonainál fogva mindig tisztelték és szerelték. A mely gyászba borult család fájdalmait mi is átérzük, mert benne nem csak ő veszté el a hű gyermekeket és gondoskodó, szerető férjét, de a társadalom is egy tevékeny, munkás bajnokát. Béke lengjen hamvai fölött!

* **Hangverseny.** A nagy-beckereki dalárda által f. évi december hó 22-én a helybeli casino termeiben saját alapja javára s illetve egy zongora megvehetése czéljából rendezett hangverseny, — melyről mult lapunkban időrvidegsége miatt meg nem emlékeztettünk, — minden részben fényesen sikerült és a bár nem tömeges, de mégis meglehetősen számban megjelent közönség várakozását teljes mértékben kielégítette. Ifjú dalárdánk ez alkalommal ismételtelen fényes bizonyítékát nyújtotta annak, hogy elvállalt magasztos társadalmi állását minden tekintetben betölteni képes, és hogy társadalmunkban oly factori képez, mely első sorban van hivata arra, hogy közéletünkbe az egyetértés és testvériség magvait hintve mind sorosabban és minél szilárdabban egybefuza a kapcsot, mely városunk különböző nemzetiségi elemeit egymáshoz közelebb vigye és azokat egy zászló alá csoportosítsa. De dalárdánk fenállásának rövid ideje alatt a kiképezetében is bámulatraméltó haladást tett, és ezért a főerdem babérszorosuja bizonyára kiválólag a dalárda tehetséges és szorgalmas karmesterét Kersch Ferencz urat illeti. A hangverseny részleteiről szólva az ősszadalárda által igen sikerülten előadott egy pár éneken felül különösen ki kell emelnünk Filkovich Luiza kisasszony és Kersch Ferencz ur által meglepő bravourral előadott két zongorapiece, valamint Mangold H. és Kadelburger Mór urak által előadott, és nagy tetszést aratott duettet. Ugyanezen hangversenyből kifolyólag másnap azaz f. évi december hó 23-án esti 10 órakor az ősszadalárda Filkovich Luiza kisasszony lakása előtt összegyűlt, és ott a hangversenyen történt szives közreműködése elismerésében néhány igen sikerült dal eléneklésével tisztelt meg.

* **Közvacsora.** Pénteken este vagyis az idei Szylveszter estélyen a helybeli casino társulat által saját helyiségeiben egy közvacsora fog rendeztetni, melyre előjegyzések a casino helyiségében e czélra nyitva tartott iven elfogadtnak. Ezen igen kellemes szórakozást nyújtani ígérkező közvacsorára felhívjuk közönségünk figyelmét annál is inkább, mivel a vacsorát e téren városunkban jó hírnevnek örvendő Soukop Rudolf a casino éttermeinek jelenlegi bérloje fogja kiszolgálatni.

* **Jutalomjáték.** Dálnoki Gaál Antal színművész, a helybeli szintársulat egyik tevékeny és tehetséges tagja jövő hét folyamán tartandja jutalomjátékát, mely alkalommal egy a nevezett által önmaga szerzett és a török életből merített kitűnő korrajz kerül színre. Volt alkalmunk e művet átolvadni és abból azon megyöződést szerezni, hogy az közönségünk tetszését bizonyára elnyerendi; a jutalmazandót, valamint az általa szerzett kitűnő művet a legmelegebben ajánljuk közönségünk figyelmébe.

* **Czégbejegyzés.** A nagy-beckereki lakarék és előlegegyelet mint részvénytársaság. A társulat tartama 1905. engedélyeztetett. Lucsics M. aláírása töröltetett, Stagelschmidt Pálé bejegyeztetett.

* **Beküldetett.** Az országos képzőművészeti társulat által rendezett és 1880. évi

december hó 15-én megejtett nagy sorsolásának nyereségjegyzéke beküldött.

*** Követésre méltó példa!** Tekintetes Sinkay János ügyvéd úr ez évben is o. é. 20 frtot küldött be jótékony célokra a polgármesteri hivatalhoz oly czéllal, hogy egy a közlegő újév alkalmából az új évi, mint szinte az 1881. év folyamán a névnapj tisztelgések és gratulációk kötelezettsége alól magát mentesítse. Mivel azon szokás, hogy jótékony czélra tett adományok által magukat egyesek a tisztelgési kötelezettség alól mentesíteni kívánják, más városokban és vidéken is mindinkább gyökeret ver, s a társadalom részéről elismerésre talál, s a jótett az illetők részére, már az abszolutot is magában rejti; — a fenti jótékony adományozás ez uton is ezennel nyilvánosságra hozatik és nyugtáztatik oly czéllal, hogy Sinkay János ügyvéd úr az 1881. évre is a tisztelgési kötelezettségektől mentesítettnek tekintessék. N.-Beeskerekben, 1880. évi decz. hó 29-én, Kulifay Lajos s. k., polgármester.

*** Anti-istocizmus.** A nagy-kikindai közsegi iskolaszék a mult napokban tartott gyűlésén elnökévé Wolsinger Izidor takarékpénztári igazgatót választotta. Nevezett elnök izraelita, a közügyek terén már számos érdemet szerzett magának és ezeket avval koronázza meg, hogy megválasztásakor kinyilvánította, hogy a magyar nyelvnek a közsegi iskolákban való tanítására kellő figyelemmel lesz.

*** Munkácsy Mihálynál** villiers-avenuei palotájában a mult napokban fényes estély volt, melyen Páris előkelő osztálya épol tömegesen jelent meg, mint Párisban élő hazánkfiak. Az ünnepély folyama alatt a művész házigazdához következő sürgöny érkezett: „Kedves és nagy művészem, rendkívül örvendek önnel tudathatni, hogy Ausztria-Magyarország császár-királya önnök és utódaiknak a magyar nemességét adományozta. A nemesség kötelez (Noblesse oblige) mondja a példásod. Ezáltal a császár-király kötelezte le a nemest. Beust gróf, Ausztria-Magyarország nagykövete.” A sürgönyt a vendégek élénk tapsal fogadták.

*** Vasut az ocaezban.** Egy Európát Amerikával összekötő vasut kiépítését tervezi jelenleg néhány leleményes amerikai mérnök. A terv következő: Egy 5600 kilométer hosszú csövet bocsátanak az Atlanti-oczeán fenekére. A cső átmérője nyolcz méter és így ebben két vasutvonal elfér. Mivel azonban a cső a víz nyomásának ki lesz téve, ennek falai 50 centiméter vastagságúak lesznek. Az óriási cső 50 méternyi hosszú apróbb csővekből lesz összeállítva, lesüllyesztése pedig következőképp történik: A tengeren horgonyt vetett pontonokban, öt-öt cső olvasztatik össze úgy, hogy végükön vízmentesen elzárható legyenek, és a zár belülről kinyitható. Az így nyert 250 méter hosszú cső aczelláncczonok lesüllyesztetik és a tenger fenekén dolgozó munkások által a már lesüllyesztett részhez forrasztatik mindaddig, míg Európa partjait el nem érték. Egyidejűleg a lesüllyesztéssel, a cső belsejében a munkások egész raja a sinek lerakásával és a távirtda huzalok felállításával lesz elfoglalva. Edison is tagja e vállalatnak. A vonatokat villanyos lokomotív fogja továbbítani és Edison úgy vélekedik, hogy az óriási vascső elegendő villanyosságot fog szolgáltatni. Az utazás ötven óráig tartana. A terv megvalósítására csak nyolczszázmillió dollár szükséges. Míg azonban e vasut elkészül, addig valószínűleg sok víz fog lefolyni a Dunán.

*** Merénylet a czár ellen.** Egy ma érkezett pétervári távirat jelenti: A rendőrség, a losowo szabastopolu vasutnak Slaw-

gorod állomásától néhány werstnyire, egy a vasuthoz közel fekvő csűrben, röviddel a czárnak Livádiából való hazautazása előtt, egy ujonnan asott alagutat fedezett fel. A bűntetteseket még nem fogták el. A földbirtokos, kinek jószágán a csűr fekszik, főbe lölte magát; egyik fiét már azelőtt deportálták Sziberiába, a másik fia röviddel ez eset után eltűnt.

*** Uj gyógyszerárak** felállítását az utolsó két évben igen nagy számban kérelmeztek a belügyminiszteriumtól, melynek egészségügyi osztálya a legovatosabban jár el az engedélyek osztogatásában. Engedélyt csak az esetben kapnak az illetők, ha azon városban vagy községben kívül, melyben gyógyszerárt felállítani szándékoznak, az illető törvényhatóság közegészségügyi bizottsága és a közgyűlés indokolt felterjesztésben igazolják az új gyógyszerár felállításának szükségét és azt, hogy annak felállításával valamely már létező gyógyszerár fennállása veszélyeztetve nincs.

IRODALOM.

Eredeti magyar dalok Petőfi költeményeire szerző Hubay Jenő. Taborszky és Parsch kiadásában a fennebbi czimvel igen kiváló mű jelent meg. Petőfi költeményére külföldön élő fiatal zeneköltők Hubay irt zenét és a legkiválóbb festők rajzoltak czimképet. — Elképzelve attól, hogy ily vagy hasonló kiadvány zeneirodalmunkban még nem létezik, a fényes kiállítású könyv különben is megérdemli, hogy bővebben szóljunk róla. Aggházi, Baditz, Ebner, Feszty, Greguss Imre és János, Gyulai, Jankó, Kacziány, Lotz, Munkácsy, Spányi Szander, Tölgyessy, Vastagh és Zichy rajzoltak képeket a dalok elé, melyek egy része Divald fénynyomatában, más Morelli kitűnő fametszetében jelent meg. Már maga a névsor, mely a festészet terén egy két világhírré kapott nevezetességükön kívül a legjobb erőinket egyesíté, elég bizonyásgtétel a kiadás kiváló volta mellett, de néhány oly fel-tűnő szép kompozíció van benne, melyre — hogy magyar ember rajzolta — méltán büszkéek lehetünk. A „Boldogtalan voltam“ czimű dalhoz Gyulai László rajzolt egy hangulatteljes igazán szép képet. A főalak egy tekintetével a távolban merengő leány, ki szemével egy temetési menetet követ. Ugy felfogás, mint a kiviteli finomsága tekintetében megkapó mű. Tölgyessi Árhur az „Árvalányhaj a süvegem bokrétaja“ czimű-hez rajzolt egy pusztai tájt. A magasan felnyulakodó kútgem alatt egy durván vajú vállu szelén ül egy szerelmes pár.

A háttérbe a néptelen pusztá, egy kunyhóval a bokrok között.

Nem habozunk kimondani, hogy a legkiválóbb darabjai közé tartozik az egész műnek. Ezenkívül Zichy Mihály három képpel van képviselve. Az a sajátságos, néhol bizarr, de mindig rendkívül érdekes és genialis alakítás, a disztimények dűssága, a hatalmas árnyalt és világos részletek elnémitják a kritikát, mely tán egy-egy oda dobott részlet kidolgozása ellen szót akarna tenni.

Munkácsy a „Kis furulyám szomorú fűz-ága“ kezdetű dalhoz rajzolt egy pusztai tájt juhokkal, rendkívül szép háttérrel. A minden tekintetben díszes kiállítású kötet zenei részéről akkor mondjuk el vélekedésünket, ha alkalmunk volt áttekinteni. Ma csak azt konstatáljuk, hogy a vállalat pusztán művészi szempontból is a legnagyobb becsületére valik a magyar könyvpiacnak.

A kiadó megtette a magáét, a közönségen van a sor, hogy pártolja azt, a mi pártolásra enged érdemet, mint e könyv.

A „Képes családi lapok“ 13-ik számának tartalma: Gerő gazda karácsonya. Elbeszélés, írta Törös Tivadar. — Ötven év. Beranger költeménye, ford. Rác Soma. — Egy aglegény karácsonya. Rajz, Mészáros Istvántól. — Karácsony ünnepe Betlehemben. Ceruzák báró. Vig beszély, írta Lauka Gusztáv. (Folyt.) — Karácsony éjszakáján. Költemény. — Karácsonyi képek. — Gondolatok. — Az emlékezet karácsonyfája. Tárca-hözlemény ifj. Vánca Mihálytól. — Egy született gavallér. Rajz az állatvilágból, Füredi Albintól. — A vasról. Kemenczy Kálmántól. — Vadászat. — Mindenféle. — Humor: A hosszúszerű pipa. A nagyravágyó Apróságok. Nagy mondások. — Mozaik: Egyveleg. Történelmi apróságok. — Szerkesztői üzenetek.

Képek: Karácsony estéje. — Az őzikék karácsonya. — Karácsony éjjelén. — A hosszúszerű pipa. — A nagyravágyó.

Melléklet: A „Poste restante“ cz. amerikai regény 193—208. o. oldal.

A borítékon: Olvasóinkhoz! — Heti-naptár. — Az unalom óráira. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hirdetések.

Előfizetési ára egész évre 6 ft., félévre 3 ft., negyedévre 1 ft. 50 kr. Az előfizetés postautalvánnyal Mehner Vilmos kiadóhivatalába (Budapest, kalap-utca 6. szám) küldendő.

Találmányok könyve. Ismeretek a kézmű- és műipar mezejéről. A földmívelés-, ipar- s kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából és az orsz. iparegyesület felügyelete alatt több idevágó munka alapján dolgozta Freckay János. Második kiadás. Első és második füzet. 983 a szöveg közé nyomott szép fametszettel.

Ezen mű 40 füzetben fog megjelenni. Egy-egy füzet ára 30 kr. A Franklin-Társulat könyvkiadó-hivatala kezekedik, hogy a teljes munka negyven füzetben 1882-ik évi busvitra megjelenik.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beeskerei e. f. kir. törvényszéknél folyó évi december hó 29-én tartott nyilvános ülésében következő perek adtak elő:

Előadó: Dr. Duka László, kir. tszéki bíró.
2918. sz. p. ex 1880. — Huber Antalnak, Kovách Mária elleni pere 411 ft. tőke és jár. iránt.
5946. sz. p. ex 1880. — Eisner Gicomonak, Kekez Pál elleni 421 ft. 40 kr. és jár. iránti pere.
6151. sz. p. ex 1880. — A torontálmezei takaréknak és

hitelbanknak, Gyertyánffy Veron elleni pere 1200 frt és jár. iránt.

6531. sz. p. ex 1880. — Dr. Grandjean József Nagy-Beeskerek város ügyészének, Limbai Mihály elleni pere gondnokaság alá helyezés iránt.

6605. sz. p. ex 1880. — Weisz Lang Rosáliának, Weisz Áron elleni való pere.

3584. sz. tk. ex 1880. — Dasztany Rádának, Zsvikov Milán és társai ellen előjegyzés igazolása iránti pere.

3597. sz. tk. ex 1880. — Schneider Jánosnak, Zucker Jakab elleni pere zálogjog törlése iránt.

3851. sz. tk. ex 1880. — Czoroga Simeon és társának, Guttmann Jakab elleni pere zálogjog törlése iránt.

4402. sz. tk. ex 1880. — Grün S.-nek, Grób J. hagyatéka elleni pere zálogjog törlése iránt.

4904. sz. tk. ex 1880. — Ursu Juonnak, Ursu Juon és társai ellen tulajdonjog törlése iránti pere.

6559. sz. tk. ex 1880. — Dimitrievits Szavának, Dimitrievits Szavetta és társai elleni pere előjegyzés igazolása iránt.

Előadó: Mihajlovits Sándor kir. tszéki bíró.

3012. sz. ex 1880. — Mircsov Mártinnak, Mártinov Nika és társai ellen, a kanaki tjk. 40. sz. a felvett fél urbéri telekfeld tulajdona iránt.

6479. sz. ex 1880. — Rizso Pál és társának, Bogojevits György hagyatéka elleni 5250 frt o. é. és jár. iránt.

Előadó: Stankovics György, kir. törv. bíró.

3531. sz. p. — A tör.-becsei gör. ke. egyház- és iskolapénztár, a tör.-becsei mezőváros közsege ellen 577 frt 50 kr. tőke és jár. iránti pere.

6205. sz. p. — Bojanics Milos és t. felperesnek, Todits Teofan és t. alperesek ellen ingatlanok tulajdona iránti pere.

6259. sz. p. — Todits Teofan és t. felperesnek, Bojanics Laza és t. alperesek ellen ingatlan birtoka iránti pere.

6532. és 6744. sz. — Chernolacz Levin és t. felp., Vécsey István alperes ellen számadás iránti pere.

6590. sz. p. — Dr. Pejts György ügyvéd felperesnek, Angyalkovits szül. Sztaias Draginya alperes ellen 538 frt 64 kr. és jár. ügyvédi díj iránti pere.

December hó 31-én tartandó ülésben.

Előadó: Kühnel Oskár, tszéki bíró.

6317. sz. p. ex 1880. — Olla György mint kk. Mojsze Nikolaja gyámja és érd. társainak, Pankovitsán Maxa mint kk. Milos Gavrilla gyámja és érd. társai elleni örökrész és jár. iránti pere.

6625. sz. p. ex 1880. — Javin Tanaszjának, Ziwánov Toja elleni 1076 frt 11 kr. és jár. örökrész iránti pere.

6765. sz. p. ex 1880. — Veckeski Jakabnak, br. Radoszevits Lajos és érd. társai elleni kétszer 500 frt iránti pere.

6148. sz. p. ex 1880. — Cseki Julianának, Kis Péter elleni váltó pere.

APRÓSÁGOK.

Egy tizenhat éves leány egy hatvan éves milli-moshoz megy férjhez.

— Nem volt érdemes a bábusat egy festett bohóccsal cserélni fel! — sőhajt elkeseredetten egy titkos imádó.

Egy nemrég lefolyt válóperben a nő ügyvéd következő vébeszédet tartott:

„Uraim, nézzék ezt a nőt! milyen kihívó arc, kaczer öltözék és modor! Ki feltételezne ennél komolyságot, hárséget? Lánykorában még kaczerább, még kihívóbb volt! Uraim, itt nem a nő a bűnös, hanem a férj büntetésreméltó, együgyű, rövidlátó, hogy ilyteremtésben hű életársat keresett! E nő nem sarkoskodott, nem esalta meg férjét, elannak mutatja magát, a milyen!“

Az ügyvédnek igazat adtak s a férjet elutasíták keresetével.

H I R D E T É S E K.

11.986. sz. k. i. 1880.

(241—2)

Felhívás!

Nagy-Beeskerek városi földbirtokosok alóirrot hivatal részéről ezennel felhivatnak, hogy a mennyiben a tulajdonukat képező ingatlanságot oly pusztai birtok jellegével bírónak hiszik, mely pusztai birtok az 1876. évi V. t. cz. 33-ik §-ának ötödik bekezdése által biztosított kedvezményre jogosult az ez iránti kérvénynek czimzett beadványuk jöv. 1881. évi február hó 14-ig bezárólag közvetlenül Torontálmezei tekintetes alispáni hivatalához benyújtandók, megjegyztetvén itt, hogy a fenti határidő után beérkező hason kérvények mint elkéslettek visszautasítatni fognak.

Együttal figyelmeztetnek az illető földbirtokosok, miszerint a benyújtandó kérvény úgy szerkesztendő és felszerelendő, hogy ez által a birtokos részéről vélt jogára vonatkozó minden körülmény felderítve és kellő módon igazolva legyen, mert a tárgyalás folyama alatt többé nyilatkozatadásra felhivatni nem fognak.

A kérvény két egyenlő teljes felszerelt példányban nyújtandók be, és pedig a tekintetes alispáni hivatalnál eltartandó I-ső példány az eredeti vagy hitelesített mellékletekkel szerelendő fel, míg a II-ik példány mellékletei egyszerű másolatok is lehetnek.

Polgármesteri hivatal.

Kelt Nagy-Beeskerekben, 1880. évi december 16-án.

Kulifay Lajos,
polgármester.

Árverési hirdetmény.

(244—1)

A titeli kir. járásbírósnak 1916. p. 1880. számu végzésével neh. Schötta Ferencz titeli lakos hagyatékához tartozó rövidáruczikkek 1881. évi január hó 23-ik és következő napokon mindenkor délelőtti 1/2 10 órakor nyilvános árverésen eladatni fognak, mihez a venni szándékozók meghivatnak.

Az árverés a helyszinén Titelen a Schötta-féle házban megtartatni fog.

Kelt Titelen, 1880. évi december hó 20-án.

Vucsetits Zs.,
kinevezett ügy- és tömeggondnok.

Concurs.

(245—2.1)

Zur substituierweisen Besetzung der Gemeinde-Arztstelle im Markorte Franzfeld, Comitat Torontal, die in Folge Suspendierung des gegenwärtigen Gemeindecarztes erledigt wurde, wird hiemit der Concurs ausgeschrieben.

Der Jahresgehalt für den Gemeindecarzt besteht, u. z.: 400 fl. in Baram und 100 fl. ö. W. an Quartiergeld, dann 20 fr. für eine Tag- und 40 fr. für eine Nachtwache; hingegen hat derselbe unentgeltlich zu leisten, u. z.: Impfung, Todtenbeschau, Visitation der Schulen und Schulfinder, Behandlung mittelbarer Kranker, Beschauung des Schlachtviehes und der Viehherde.

Bewerber um diese Stelle, die Doctor der Medicin sein müssen, wollen ihre Gesuche bis 15. Jänner 1881 hieramts überreichen.

Die Bewohnerzahl hier beträgt 3600 Seelen und ist deutscher Nationalität.

Gemeindeamt Franzfeld, am 20. December 1880.

Jahraus,
Richter.

Értesítés.

A

Torontálmezei takaréknak és hitelbank

szövetségbe lépve a

Kisbirtokosok országos föld-hitelintézetével,

ezennel köztudomásra hozza, hogy földbirtokra való bekebelezés mellett

300 frttól — 6000 frttig

nyújtandó

törlesztési kölcsönöket

díjmentesen közvetít.

Bővebb felvilágosítást ad az intézet könyvvivősege (Magyar király szálloda I-ső emelet) a rendes üzleti órákban szóbelileg, vagy írásbeli megkeresések folytán pósta útján.

A torontálmezei takaréknak és hitelbank

(223—6.6)

igazgatósága.

Pain-Expeller
Borogónyal
nagyon jó hasizser.
(246—1)